

Niet langer

ALLEN



J.L. Schoolland

NIET LANGER ALLEEN

DOOR

J. L. SCHOOLLAND

GEILLUSTREERD DOOR LIES VEENHOVEN

Vierde druk



NAAMLOZE VENNOOTSCHAP W. D. MEINEMA - DELFT



Zuster Anneke doet het grote boek open (zie pag 25).

Henk staat voor het raam. Hij kijkt boos, heel boos. Het regent buiten. Het regent hard. Grote druppels druipen langs het brede raam. De struiken in de voortuin glimmen. De kale berkeboom buigt en zwaait heen en weer. De zilveren schors is nat. Aan de toppen van de takken hangen lange, harde knopjes, waaruit, straks in de lente, de katjes te voorschijn komen. Maar het is nog geen lente. Het is pas Januari.

Henk hoeft vandaag niet naar school! De centrale verwarming is stuk. Hij heeft de hele dag vrij!

In zijn voorhoofd is een diepe rimpel.

Hij trekt een lip van boosheid.

Hij broemt: „Waarom regent het, als ik niet naar school hoef te gaan? Waarom mag mijn vriendje Han uit? Waarom ik niet? Blijft het de hele dag maar regenen? Zou 't nooit ophouden?”

Henk kijkt omhoog. De lucht is grijs. Donker grijs. Het wolkengordijn is helemaal toegesloten.

De zon houdt zich schuil.

Zij laat zich niet zien.

Poes sluipt de kamer binnen. Ze wrijft haar klein kopje langs Henks benen.

„Miauw, Miauw.” Neem me eens op, betekent dat, sta daar niet zo stil.

„Ga je weg,” broemt Henk. Poes krijgt een duw.

Henk kijkt niet eens naar Siepje, de poes. Hij ziet haar grote groene ogen niet.

Met haar staart, slap van teleurstelling, wandelt Siepje



Henk staat voor het raam.

de kamer door. Het vuur in de haard brandt vrolijk. Poes zoekt een gemakkelijk, warm plekje. En gaat zich dan maar liggen wassen.

Wat zal ik gaan doen? denkt Henk verveeld.

Spelen met de mecanodoos?

Niets aan, als Han er niet bij is.

Lezen? Ik ken al mijn boeken. Ik weet precies wat er in staat. Bah! Saaie boeken!

Waarom heb ik ook geen broertje?

Verdrietig kijken zijn grijze ogen. Waarom moet ik altijd zo alleen spelen? Wat is daar nou aan?

Hij trommelt eens tegen de ruit.

Een spreuw vliegt verschrikt op een tak van de natte berk.

Een merel hipt gauw achter de groene heester.

De deur van de kamer gaat open. Moeder komt binnen. Ze draagt een blad. Op dat blad staan twee kopjes en een schaalje met koekjes. Ze ziet het boze gezicht van Henk wel. Moeder vindt het ook naar, dat Henk zo vaak alleen moet zijn. Ze is bang dat Henk wel wat verwend is, omdat hij geen broertje of zusje heeft. Moeder vindt het daarom altijd heel goed, dat er vriendjes komen waar Henk mee spelen kan. Han is het beste vriendje van Henk. Maar Han is vandaag naar zijn grootouders.

„Chocola, Henk?” zegt moeder opgewekt.

Onwillig keert Henk zich om. Hij wil geen chocola. Maar . . . die chocola ruikt toch wel erg lekker. En die koekjes . . .!

„Jij in die grote stoel,” wijst moeder. „Ik in deze. Nu ben jij bij mij op visite. Blijft u ook een koekje bij de chocola, mijnheer?”

Henks boosheid trekt weg.

„Graag mevrouw,” praat hij, „wel twee, mevrouw.” Moeder lacht. Langzaam drinkt ze haar koffie. Henk geniet van de chocola met koekjes.

Plotseling kijken ze beiden naar buiten.

Er broemt iets.

„O,” roept Henk. Hij springt op en vliegt naar de gang. Gauw doet hij de voordeur open. Zijn ogen kijken blij. Moeder kijkt ook vrolijk.

2

Oom Wijnand

„Oom Wijnand,” juicht Henk op de stoep.

„Dag, beste neef,” zegt Oom. „Dat had je niet gedacht hè? En ik had niet verwacht jou hier te zien. Moet je niet naar school?”

Oom geeft een stevige hand. Moeder krijgt een kus.

Gauw gaan ze naar de warme kamer.
Henk krijgt een grote reep chocola van Oom. Er staan vruchten getekend op het omslag. Noten! Mmm. Heerlijk! Henk is dol op repen met noten er in.
Nu is het niet erg meer dat het zo regent buiten. Juist gezellig eigenlijk.
Wat een bof, denkt Henk, dat ik vandaag niet naar school hoef.
Zou oom lang blijven? De hele dag? Ik hoop het maar. Oom drinkt zijn koffie. Hij praat veel met moeder. Maar dan keert hij zich tot Henk.
„Kom eens bij me, neef.”
Henk staat al naast ooms stoel. „Heb je de hele dag vrij?”
Henk knikt. „Ja, oom. De verwarming is helemaal kapot.”
„Zou je zin hebben vandaag met me mee te gaan? In de auto?”
Henks ogen glimmen van vreugde. Hij krijgt een kleur.
„De hele dag?” vraagt hij. Oom lacht.
„Een groot gedeelte van de dag. Ga maar aan moeder vragen of ze het goed vindt.”

Moeder komt juist de kamer weer binnen. Ze heeft nog een kopje koffie ingeschonken.
„Mag ik met oom Wijnand mee in de auto?” vraagt Henk dadelijk.
Zijn ogen zien moeder vol verwachting aan.
„Waarheen?” vraagt moeder.
Oom noemt de namen van twee plaatsen.
„Is het wel vertrouwd met dit weer?” aarzelt moeder.
„Zijn de wegen niet erg glad? Door al die regen?”
Oom schudt zijn hoofd. Hij steekt een sigaar op.
Henk vindt de lucht lekker van ooms sigaar. Hij kijkt naar de kronkelende, blauwe rook. Dan ziet hij gauw moeder weer aan.

„Mag ik?”

„Er is geen gevaar,” stelt oom gerust.

„Ik zal langzaam rijden. Dat beloof ik.

En . . . kijk eens naar buiten.”

In de doodse, grijze lucht zijn plotseling plekken en strepen blauw. Het regent niet meer. Even komt de zon te voorschijn. Een bleek winterzonnetje.

„Als je voorzichtig rijdt vind ik het goed,” zegt moeder eindelijk.

„Hoi, hoi,” juicht Henk.

„Trek dan je jas maar aan,” zegt oom. „We rijden dadelijk weg.”

3

In het droge kamertje

Henk zit al in de auto. Voorin. Moeder en oom lopen langzaam het tuinpad af.

Wat hebben grote mensen altijd veel te praten. Een beetje ongeduldig zit Henk te wachten.

Als moeder bij het portier staat, bukt ze zich even.

„Gehoorzaam zijn, hoor,” zegt ze zacht.

„En nergens om vragen.”

Nee. Dat zal Henk niet doen. Dat hoort niet.

Henk krijgt een kus. De auto begint te brommen. Oom wuift. En daar rijden ze al. Moeder blijft nog even bij het hekje staan. De auto snort door de laan. Langs het huis van Han. Jammer, dat Han uit is. Eefje, zijn zusje staat voor het raam.

Henk zwaait. Maar Eefje ziet hem niet.

Ze komen op de grote weg.

De drukke verkeersweg. Links en rechts staan bomen. Met dikke gladde stammen. De forse takken druipen van het nat.

Achter die rij dikke beukebomen is een fietspad.

Ook is er nog een smal wandelpad.

Henk wandelt daar vaak 's Zondags met vader en moeder.

Nu kijkt hij er maar even naar. Er zijn zoveel andere dingen te zien.

Er komen spatten op de voorruit.

„We zullen de ruitenwisser maar eens gaan gebruiken,” zegt Oom. „'t Is niet lang droog geweest.”

Hij drukt op een knopje. En dan beweegt er iets op de ruit. Het gaat van links naar rechts.

Van rechts naar links.

Op de natte ruit komt nu een droge plek. Zo kan oom goed op de weg zien. Het regent weer. In plassen op de glimmende straatweg spatten de druppels. De regen klettert op het dak van de auto en tegen de raampjes. De ruitenwisser gaat maar steeds heen en weer. Van links naar rechts. En dan weer terug.

Henk knuffelt zich wat dieper in de grijze kussens.

Hij zit heerlijk droog. Leuk is dat.

Buiten is alles nat. Maar hij zit veilig in een droog, gezellig huisje.

Net een kamertje, soest hij tevreden.

„Zit je goed, jongen?” vraagt oom.

Oom kijkt Henk niet aan. Zijn ogen blijven op de weg gericht.

„Fijn, oom.”

De weg is druk.

Er komen plotseling veel auto's aan.

Oom rijdt helemaal aan de rechterkant.

Nu klinkt er getoeter achter de auto.

Een grote vrachtwagen wil voorbij.

„Ja, kalm maar,” zegt Oom. Hij wijkt weer uit.

De chauffeur van de vrachtauto tikt even aan zijn pet.

Oom licht zijn hand op.

Henk kijkt maar. Als ik groot ben, denkt hij, koop ik ook een auto. Dan word ik net als oom.

Hij kijkt eens schuin omhoog. Dan wil ik ook roken.
Sigaren.
Zou dat lekker zijn, zo'n grote sigaar?
Vader rookt nooit. Zou vader geen sigaren lusten?
Waarom niet?

Nu rijden ze tussen lage huizen door.
Henk is nog nooit in dit dorp geweest.
Oom gaat langzaam rijden. Hij kijkt goed om zich heen.
Op een pleintje stopt de auto.
„Uitstappen maar. Kun je het portier open maken?“
Nee, dat kan Henk niet. Hij draait wat aan de kruk.
Oom helpt.
Op het pleintje naast de kerk staat een groot huis.
Het heeft een brede, groene deur. Voor die deur is een
hoge, blauwe stoep.

4

Honderd gulden

„Hier moet ik zijn,” zegt oom.
„Ga maar met me mee. Je kunt niet buiten blijven
wachten, nu het zo regent.”
Oom belt aan. Tinge-ling, klinkt het.
Henk kijkt naar het bord, dat zich naast de bel bevindt.
Een groot wit bord.
Met duidelijke zwarte letters.
Zo'n bord heeft Han's vader ook.
De vader van Han is dokter. Woont hier een dokter?
Is oom Wijnand dan ziek?
De brede deur gaat open. Oom zegt iets tegen het
dienstmeisje.
Dan staan ze in een lange brede gang.
In die gang staat een bank. Een brede bank van hout.
„Ga daar maar zitten, Henk,” wijst oom.



„Is jouw vader bij mijn vader?“ vraagt ze.

Er gaat een deur open.
Een mijnheer in een witte jas geeft oom een hand.
De dokter en oom gaan nu een kamer in.
Het is weer stil in de gang. Henk telt de deuren. Er zijn er negen. Wat veel.
Bij hem thuis zijn er maar vier.
Plotseling komt er een meisje in de gang.
Ze heeft krullen. En rode wangen. Om haar pols heeft ze een armbandje van zilver.
Dat blinkt zo mooi.
Bij de bank staat ze stil.
Ze doet haar handen op haar rug.
Haar hoofd houdt ze een beetje scheef.
„Is jouw vader bij mijn vader?“ vraagt ze.

„Oom Wijnand is mijn vader niet,” zegt Henk, „oom Wijnand is mijn oom.”

„O, is jouw vader ook dokter?”

Henk schudt zijn hoofd. Zijn vader is op een kantoor. Maar wat hij is, is Henk vergeten.

Het is ook zo'n lang woord.

„Ga je mee spelen?” vraagt het meisje.

„Hier? Ja,” zegt Henk. „Wat?”

Het meisje geeft geen antwoord.

Ze holt weg. Even later is ze al weer terug.

Onder haar arm bungelt een beer. Hij heeft maar één oog. En drie poten. In haar handen draagt ze poppen.

Grote en kleine.

„We spelen vader en moedertje,” beslist Ansje.

„Doen? Ja?”

Henk vindt het maar zo-zo.

„Jij bent de vader. Ik ben de moeder. We hebben zeven kinderen.”

De kinderen moeten stil op de grond zitten.

„En de beer?” vraagt Henk.

„Wat is hij?”

Ansje denkt na.

Dan klapt ze in haar handen.

„Ik weet wat,” roept ze.

„Ik weet wat. De kinderen mogen beertje rijden. Dit is het strand. En dat is het water. Kom maar. Jij moet de beer vasthouden. Jij bent de beertjesman.”

Ansje's ogen schitteren. Henk ligt op de grond. Stevig houdt hij de beer vast.

Eén voor één mogen de poppen een ritje doen op de beer z'n rug. Dan moet beer op zijn drie poten wandelen gaan.

Als de beer eens een keertje valt, bromt Ansje:

„Pas op, jij stoute beer. Mijn kinderen mogen niet vallen. En ziek worden. Pas op, hoor.”

„Bij ons woont een poppendokter,” roept Henk.



Stevig houdt hij de beer vast.

„Die kan ze wel weer beter maken.”

Ansje's ogen worden groot en rond.

Een poppendokter? Daar heeft ze nog nooit van gehoord. Ze trekt haar wenkbrauwen omhoog. En schudt haar hoofd. Haar krullen schudden zachtjes mee.

„Dat kan niet,” zegt ze.

„Dat kan niet hoor. Een dokter is er om mensen beter te maken. Een poppendokter bestaat niet.”

„Wel.”

„Niet.”

„Toch.”

„Mijn vader maakt mensen beter. Géén poppen.”

„Bij ons maakt de poppendokter de poppen weer heel.”

Ansje gelooft niet aan een poppendokter. Is ze nu boos? Nee. Ze kijkt alweer vrolijk.

„Nu wat anders,” roept ze.

„We gaan uit. Naar de speeltuin. Heb je geld, vader?”

Henk haalt een doosje uit zijn zak. Er zit een knoop in.

„Hier is honderd gulden,” zegt hij.
„Dat is wel genoeg voor de speeltuin, hè moeder?”
Ansje knikt. „We gaan ook op de wip. En op de schommel. En van de glijbaan af. En we nemen ijs. Ijs met vruchten. Vind je dat ook lekker, vader?”
Henk vindt ijs met vruchten heerlijk.
De poppenkinderen mogen allemaal mee.
Beer niet. Beer moet thuis blijven. In de speeltuin mogen geen beren komen. Veel te gevaarlijk.
Dan staat plotseling oom naast de kinderen. Zijn ogen lachen.
„Zeg Ansje nu maar goeden dag,” zegt oom. „We gaan weer weg.”
Ansje trekt een pruillip. Ze vindt het helemaal niet leuk dat Henk weggaat.
Als hij al op de stoep staat, komt ze nog gauw aanhollen. In haar hand houdt ze de witte knoop.
„De honderd gulden,” roept ze.
„Hou maar,” doet Henk groot. Hij zwaait vrolijk en loopt parmantig naast oom de blauwe stoep af.
Op het pleintje kijkt hij nog eens om.
Staat Ansje voor het hoge raam? Kijkt ze naar buiten?

5

Een kleine wereld

Op het plein staat ook een laag, wit gebouw.
Het is een hotel.
Oom en Henk stappen binnen. Henk mag gaan zitten aan een tafeltje.
Hij voelt zich deftig.
Langzaam drinkt hij van de limonade.
Oom schrijft iets in een boekje.
„Bent u ziek, oom?” vraagt Henk een beetje verlegen.
„Wel nee, jongen. Waarom vraag je dat?”
„Omdat . . . u . . . naar een dokter.”

Oom Wijnand lacht.

„Je weet toch wel dat ik een fabriek heb?”

Henk knikt.

„In die fabriek worden instrumenten gemaakt, die een dokter nodig heeft. De dokter koopt dus iets van mij. Ansjé's vader heeft ook een instrument gekocht.”

O! Nu begrijpt Henk het.

„Gaan we nu weer naar een dokter?”

„Ja. Maar eerst zullen we iets eten. Heb je trek?”

Oom bestelt al iets. Mmm. Een broodje met kaas.

Henk vindt het broodje met kaas heerlijk.

Hij voelt zich ook heel groot.

En de man met de lange zwarte jas, die heen en weer loopt om de mensen te bedienen, vindt hij zo deftig.

„Ober,” zegt oom tegen die man. Zou oom hem kennen?

„Danken Henk,” zegt oom, als zijn bordje leeg is.

Eerbiedig vouwt Henk zijn handen.

Dan kijken ze naar buiten. Het regent niet meer.

Maar . . . wat is de wereld klein geworden.

Overall is mist. Dikke mist.

De mensen die over het plein lopen, lijken wel schimmen.

De grote kerk is nog maar vaag te zien. En het huis met de blauwe stoep, het huis van het aardige meisje, kan Henk helemaal niet meer zien.

Eigenlijk vindt Henk die kleine wereld wel grappig. . .

Maar oom kijkt bezorgd. Hij denkt. Er komt een diepe rimpel in zijn voorhoofd.

„We gaan maar naar huis, Henk,” zegt oom eindelijk. Henk kijkt sip.

„Nu al?” Teleurgesteld ziet hij naar oom op.

„Ja, 't is te gevaarlijk met die mist nog verder te rijden. Kom jongen. Niet zo teleurgesteld kijken, alsjeblieft. Geef me maar een hand.”

Buiten is het koud. Henk rilt. Maar oom steekt in de auto het kachelkje aan. Dan worden Henks voeten al dadelijk warm.

Langzaam rijdt de auto het plein over.

Henk drukt zijn neus tegen de ruit. Rijden ze nu langs het huis van het meisje met de poppen? Is dat de blauwe stoep niet?

Nog langzamer rijdt oom de nauwe bochtige dorpsstraat door. De lampen van de auto branden.

Net avond, vindt Henk.

Op de grote brede weg rijdt de auto voorzichtig verder. Oom kijkt strak voor zich.

Soms knijpt hij zijn ogen bijna dicht.

Het kachelkje brandt. Henk is al weer heerlijk warm.

Hij voelt eens in de zak van zijn jas.

O, de helft van de reep zit er nog in.

Tevreden bijt hij er een stukje af. Ook een brokje aan oom geven?

Dat stukje met die lekkere noot er in?

Henk stoot oom zacht aan. Oom kijkt even opzij. Dan lacht hij.

„Eet jij je reep maar zelf op, hoor.”

Dan kijkt oom weer gauw op de weg. Het is druk.

Alle auto's hebben lichten op. Alle auto's rijden heel langzaam.

Toet, toet! klinkt het. Toet, toet!

Voorzichtig stuurt oom de auto naar rechts.

Een grote auto met een aanhangwagen rijdt rakelings voorbij. Oom schudt zijn hoofd.

Toet, toet, klinkt het weer achter de auto.

Ook zijn er autolampen vlak vóór hen.

Oom remt plotseling heel hard.

De auto slingert. Een schok. Oom geeft een schreeuw.

Henk gilt. Dan . . . een klap . . . gekraak . . . glasgerinkel . . .

Henk weet plotseling niets meer. Alles is donker geworden.

In het kinderzaaltje van het ziekenhuis is het heel stil.
Het is avond. De zieke kinderen slapen.

Bij één van de bedjes zit een zuster.

Ze kijkt naar het jongetje in het witte ledikant.

Hij heeft een groot verband om zijn hoofd.

Zijn wangen zijn rood en heet.

Soms mompelt hij even wat.

De zuster buigt zich over hem heen.

Wat wil het jongetje?

Water?

Ze geeft Henk wat te drinken. Dan loopt ze voorzichtig naar de gang.

Op de bank zitten een dame en een heer. Angstig kijken ze de zuster aan.

De heer staat op.

„Hoe is het met Henk?” vraagt hij gespannen.

„Uw zoontje slaapt,” antwoordt de zuster zacht.

„Denkt u . . . dat Henk?”

De dame kijkt ook al heel angstig.

„O nee.” De zuster glimlacht even.

„Er is absoluut geen gevaar, hoor. Maar daar komt juist de dokter aan.”

Een heel lange dokter in een witte jas komt op Henks vader en moeder toe.

Vader vraagt wat.

De dokter knikt.

„Ik ga juist eens kijken naar de patient,” zegt hij vriendelijk.

„Wacht u maar even.”

De dokter staat bij Henks bed.

Juist slaat Henk zijn ogen op. Verbaasd kijkt hij rond.

Waar is hij?

Ligt hij niet in zijn eigen bed?

In zijn kleine kamertje?

Waar is de paddenstoelenplaat?

Waar de leuke eekhoorn?

De dokter voelt zijn pols. Hij fluistert iets tegen de zuster. En dan ziet Henk plotseling zijn vader en moeder.

„Vader,” fluistert hij verwonderd.

„Moeder. Waar ben ik?”

Vader vertelt met een paar woorden van het auto-ongeluk. Dat oom Wijnand aangereden is. En tegen een boom opgebotst.

Moeder zegt zacht: „Je hebt een snee in je voorhoofd.

Maar de wond is al gehecht. Ga nu maar rustig slapen.

Wij komen morgen weer.”

Henk heeft zijn ogen al dicht. Vader en moeder lopen zacht de zaal uit.

Henk merkt het niet meer. Hij slaapt.

In de gang staat de dokter.

„Uw zoontje moet een paar dagen rust houden,” zegt de dokter.

„Binnen een week heeft u hem weer thuis, hopen we.”

Vader kijkt zo dankbaar. Moeder haalt haar zakdoek uit haar tasje. Zij moet even haar ogen afvegen.

8

Henk is flink

Het is twee dagen later. Het is Zaterdag. Henk is al veel beter.

Om zijn hoofd zit nog het verband. Een grote, witte lap. Net alsof hij een wit mutsje op heeft gezet. Zo nu en dan voelt hij er eens aan. Maar dat mag niet van de zuster. Ze is bang dat het verband los zal gaan.

Naast Henk ligt een ander jongetje.

Hij heeft een blonde krullebol. Hij is altijd vrolijk.

Frits ligt al vijf weken in het ziekenhuis.

Frits vindt alle zusters aardig.

Zuster Anneke is lief.

Zuster Joke is lief. En de zusters houden veel van het vrolijke jongetje, dat nooit moppert en altijd zijn speelgoed uit wil lenen. Of zijn boeken.

Als Henk het boek van Frits wil lezen, zegt zuster Anneke: „Vandaag nog niet lezen, Henk.”

Henk trekt een lip. Hij wil graag lezen. Hij heeft er juist nu zo veel zin in.

Zuster Anneke buigt zich over hem heen.

„Als je nu gaat lezen, krijg je hoofdpijn,” zegt ze. „En dat is slecht voor je.”

Frits vertelt blij: „Vanmiddag komt mijn moeder. En dan krijg ik een spel. Gaan we fijn mee spelen, jô.”

Henk kijkt al weer vrolijk.

„Mijn vader en moeder komen ook,” zegt hij. „Fijn!”

Plotseling staat de dokter bij het bed van Henk.

De lange dokter kijkt hem eens aan. Even schuift hij het verband weg. Dan voelt hij Henks pols.

Tevreden knikt hij.

Nu onderzoekt hij het been van Frits.

Dat doet pijn. Frits bijt zijn tanden op elkaar.

Van zijn handen maakt hij knuisten. Hij wil niet huilen.

Hij wil niet.

„Goed zo, krullebol,” zegt de dokter.

„Je been gaat goed vooruit.”

De dokter gaat naar het volgende bed.

„Deed het pijn?” vraagt Henk.

„Helemaal niet,” houdt Frits zich groot.

De zuster komt met een beker melk.

Henk houdt niet van melk.

Maar hij wil ook flink zijn. En dapper drinkt hij de grote beker vlug leeg.

„Goed zo,” prijst de zuster. Ze glimlacht eens tegen Henk. Henk vindt zuster Anneke ook wel lief.

's Middags komen vader en moeder. Nu is het niet meer stil in de kinderzaal.

Bij ieder bedje zitten mensen.

Bij Henks bed staan twee stoelen. Blij kijkt hij zijn vader en moeder aan. Die kijken zo dankbaar en gelukkig.

Moeder zegt: „De juffrouw van school is even bij me geweest. Dit boekje is voor jou. En deze reep heeft Han voor je meegegeven.”

Henk krijgt een kleur als hij het boekje met de mooie plaatjes ziet. En dan die reep van Han!

De deur van de zaal gaat weer open. Oom Wijnand komt met grote stappen op Henks bed toe. Henk krijgt al weer een kleur.

„Oom Wijnand,” roept hij blij. En dan kijkt hij trots even rond.

Drie grote mensen bij zijn bed.

Oom Wijnand heeft een zak met sinaasappels mee gebracht.

„Nou, nou,” glimlacht vader.

„Je wordt goed bedacht, hoor.”

„En ik heb nog wat voor je, jongen,” lacht oom. „Honderd gulden!”

„Honderd gulden?” Henk trekt verbaasd zijn wenkbrauwen op.

Vader en moeder zien ongelovig oom Wijnand aan.

„Ja,” knikt Oom lachend. „Honderd gulden!”

En dan krijgt Henk iets. Een knoop. Een witte knoop. O! Nu moet Henk ook lachen.

„Was u . . . bent u?”

„Ja,” zegt oom. „Ik moest weer bij Ansje's vader zijn. En toen heb ik haar van jou verteld. Ze wou iets geven. Maar ze wist niet zo gauw wat. Daarom mocht je de honderd gulden weer terug hebben.”

Vader en moeder begrijpen er niets van.

Dan vertelt Henk van het spelletje in de gang van het doktershuis.

Moeder lacht. „Wat ben ik dan rijk, zeg. Ik heb wel honderd knopen. Dat is honderd maal honderd gulden!”

„Hoeveel is dat?” vraagt Henk nieuwsgierig.

„Tien duizend gulden,” antwoordt moeder vrolijk.

„Dat is veel, hoor.”

Vader vraagt: „En wanneer mag je nu weer naar huis?”

Henk weet het niet. Moeder zal het straks aan de zuster vragen.

„Ik haal je af met de auto,” belooft Oom.

„Of durf je er niet meer in?”

„Ik durf best,” zegt Henk.

„Was de auto erg stuk, oom?”

„Nee, hij is al weer gemaakt. De auto is er goed afgekomen. En ik ook. Wonderlijk goed.”

Oom kijkt ernstig. „God heeft ons heel bijzonder bewaard. Jou ook Henk. We mogen Hem wel zeer dankbaar zijn. Het had heel anders af kunnen lopen.”

Moeder vraagt zacht: „Jij hebt God er toch wel voor gedankt, kind?”

Ja, dat heeft Henk niet vergeten.

Moeder knikt hem hartelijk toe.

De grote mensen praten verder met elkaar. Henk kijkt door de hoge ramen naar buiten. Wat zwaaien de kale takken van de bomen wild heen en weer. Het waait zeker hard. 't Is net of die takken met elkaar druk aan het praten zijn. De lucht is donkergrijs. Er zijn veel wolken. Die drijven rusteloos voort.

Vader ziet ook eens naar buiten.

„Wat waait het toch,” zegt hij. „Moet je die wolken eens zien jagen.”

Oom knikt. Hij staat op. Henk krijgt een stevige hand.

„Tot ziens, neef. Ik hoop je gauw te komen halen.”

Henk kijkt oom aan.

„Ja,” vraagt oom. Hij houdt zijn hoofd éen beetje scheef. „Gaat u . . . naar . . . ?” hakkelt Henk.

Ooms ogen lachen.

„Naar Ansje? Vanavond. Zal ik haar bedanken voor het mooie cadeau?”

Henk knikt verlegen.

Weg is oom.

Even later luidt er een bel. Vader en moeder staan dadelijk op. Ze weten wat die bel betekent.

Die bel waarschuwt de bezoekers, dat ze nu weg moeten gaan. Het bezoekuur is voorbij.

Jammer, vindt Henk.

O, wat jammer. Hij wil vader en moeder wel vasthouden. Bij hun kleren!

Henk krijgt een kus. Moeder fluistert:

„Niet je avondgebedje vergeten, hoor.”

Vader geeft Henk een hand.

„Tot morgen, Henk. Dan komen we weer. We gaan eerst naar de kerk. En na het eten komen we bij jou.”

Henk kijkt vader en moeder na. Bij de deur zwaaiën ze allebei. Dan gluuert hij eens naar het nachtkastje.

Wat heeft hij veel gekregen.

„Ik heb een spel,” roept Frits. „Zo'n leuk spel, jô.”

„Ik een boek. En sinaasappels. En chocola.”

„Laat dat spel eens zien, zeg.”

't Is een echt leuk spel. Pim Pam Pet . . . heet het.

Henk moet lachen om die grappige naam.

Het is avond. In de kinderzaal branden de witte lampen. De gordijnen zijn dicht.

Henk heeft met Frits het leuke spel gespeeld. Frits zette twee doosjes op zijn bed. In het ene zijn gekleurde

kaartjes. Daarop staan een paar woordjes gedrukt. Op het ene de naam van een vis. Op het andere de naam van een stad. Of van een dorp. Of van een boom. En in het andere doosje is een klein instrumentje dat draaien kan. Ook staan er letters op. Alle letters van het a.b.c. En als het instrumentje stil houdt, wijst het één van die letters aan.

Frits draait eerst. Het staafje houdt stil bij de letter m. En op het kaartje staat: De naam van een vis.

Wie nu het eerst de naam van een vis kan bedenken, die met de letter m begint, mag het kaartje houden.

Wie de meeste kaartjes heeft, heeft het spel gewonnen. Frits denkt vreselijk na.

Een vis met een letter m.

„Schelvis, Bot, Kabeljauw,” zoekt Frits hardop.

„Paling, snoek,” zoekt Henk.

Dan is het even stil.

„Makreel,” gilt Henk plotseling.

Nu is het kaartje voor Henk.

Frits legt het op zijn bed. Trots pakt Henk het op.

Het staafje draait weer. Nu wijst het de letter S aan.

En op het kaartje staat: De naam van een bloem.

Henk denkt na. Roos. Jasmijn. Tulp.

„Sering,” roept Frits triomfantelijk.

Ditmaal is het kaartje voor hem.

Zuster Anneke kijkt eens naar de rode jongenshoofden.

„Ophouden jongens.”

„Nog even zuster,” vleit Frits.

Maar zuster Anneke bergt het spelletje op in de grote kast.

Henk moppert: „Flauw hoor. 't Ging juist zo fijn, hè?”

Frits vindt het ook jammer.

Maar veel tijd om te mopperen hebben de jongens niet.

Want zuster Anneke gaat achter de tafel zitten.

Het wordt stil in de zaal.

De kinderen weten wel, wat er nu gaat gebeuren. Zuster Anneke doet het grote boek open. Het grote boek met de vele platen. Even bladert ze er in. En dan begint ze te lezen. Heel duidelijk. Heel langzaam.

11 Petrus loopt over de golven

Het was avond. Ver weg in het westen zakte de zon achter de heuvels. Maar tegen de groene hellingen rondom het meer zaten nog veel mensen stil te luisteren naar wat Jezus sprak.

Bijna de gehele dag waren ze dicht bij de Heer geweest. Jezus sprak tot zijn discipelen: „Het is bijna avond. Gaat in de boten en roeit verder. Ik zal de schare naar huis sturen.”

De discipelen stapten in de bootjes. Zij roeiden weg, het blauwe meer op.

De Here Jezus zond toen de schare naar huis. Langzaam liepen de mensen de weg op langs het meer.

Eindelijk was Jezus alleen. In het gras knielde de Here Jezus neer. Lang bad Hij tot God, Zijn Vader.

Toen stond Hij op. Hij keek eens over het water.

Wat waren er hoge golven. En wat was het donker. Maar de Here Jezus kon ook in het donker wel zien. Hij zag de discipelen in de kleine bootjes. Die bootjes dansten op de opgezweepte golven. De Here wandelde naar zijn discipelen toe.

De discipelen roeiden! Zo hard ze konden. Ze waren erg bang.

Toen zagen ze een gestalte op het water.

Een witte gedaante. En die dappere vissers, die gilden nu van angst.

„O. Een spook! Er komt een spook!”

Doch de Heer sprak: „Weest niet bang. Ik ben het.”
De discipelen hoorden de stem van hun Meester. Maar hoe was het mogelijk, dat Hij daar was?
Petrus riep: „O Here, zijt Gij het werkelijk?”
„Zeg me dan, dat ik bij U mag komen.”
En Jezus zeide tot Petrus: „Kom.”
Toen klom Petrus uit het bootje en stapte zo maar in het woeste, wilde water. Ja, hij liep ook over dat water. Zijn ogen keken de Here Jezus aan.
Maar, ach. Er kwam een hoge golf aanrollen. Petrus keek, eventjes maar, naar die gevaarlijke golf.
Hij was er bang voor. En . . . toen zonk hij.
„Here, help me!” schreeuwde Petrus.
Dadelijk pakte de Here Jezus de hand van Petrus.
Verwijtend vroeg de Here: „Waarom was je bang?”
Ja. Waarom was Petrus toch bang geworden, terwijl de Here vlak bij hem was?
Samen wandelden ze over het water. En toen zij in het bootje stapten, stilde de wind. Het water werd weer rustig. De discipelen knielden aan Jezus' voeten en fluisterden eerbiedig: „Gij zijt Gods Zoon.”

Zuster Anneke sluit het boek en vouwt haar handen.
De kinderen doen hun ogen dicht.
Dan bidt de zuster om herstel van de zieke kinderen.
Om beterschap voor alle zieke mensen. Nu wacht ze even.
De storm buiten is duidelijk te horen. Oei-oeiet, fluit de wind.
„En wilt U ook zijn met alle mensen op de grote zee,” bidt zuster Anneke verder.
„Wil hen bewaren in deze erge storm. Net zo voor hen zorgen als Gij voor de discipelen hebt gezorgd. Om Jezus' wil. Amen.”
Dan gaan de grote lichten uit. Alleen het nachtlampje blijft branden.

Henk sluit zijn ogen. Maar hij kan niet dadelijk slapen. Zijn hoofd doet weer pijn. En de ramen rammelen zo. Als je nu toch in een bootje zit, denkt hij bang. Maar de Here zorgt altijd. Altijd.

Hij vouwt zijn handen en zegt eerbiedig zijn avondgebedje. Dan knuffelt hij zich dieper onder de dekens. Hij hoeft niet bang te zijn.

Hij ligt veilig in zijn bed. En morgen, morgen komen vader . . . en . . . moeder . . . weer.

12

Storm

Die nacht wordt een vreselijke nacht.

De regen klettert. De wind buldert.

Hij giert over het land. Hij is machtig.

Hij beukt op de dijken. De sterke dijken. En slaat er grote gaten in. Dan komt het wilde woeste water aan-
golven. Het water stroomt door de straten. Het komt in de huizen.

De mensen vluchten.

Gauw. Gauw. Het water komt. Het water is er al.

Wreed is het water. Het kent geen medelijden. Het woedende water stroomt zo snel.

Gauw! Naar de zolder. Vlug! Op het dak!

Er zit een kleine jongen op de zolder van zijn huisje.

Hij is doornat. Hij bibbert van de kou. Hij heeft honger.

Maar daarom huilt hij niet. Hij heeft dorst. Maar dat voelt hij niet. Hij is bang.

O, zo bang. Want . . . waar is grootmoe? Waar is grootmoe toch?

Waarom is ze ook niet gauw de trap opgeklommen, toen het water in de bedstee kwam?

Toen ze zei: „Kees, gauw naar de zolder. De dijk is door. Jij eerst. Ik achter jou.”

Waar is grootje dan toch? De zolder is immers droog?
Waarom komt ze nu niet? Hier is ze toch veilig.
Het huilende jongetje kijkt schuw de zolder rond. Het is
bijna licht. Licht grootje daar?
In die hoek? Kees schuifelt er langzaam heen. Zijn
hart bonst. Zijn ogen zijn groot van angst.
Hij ziet spierwit.
O, gelukkig. Nee, het is grootje niet. Het is de oude
wieg maar.
Kees durft weer ademen. Die oude wieg staat al zo lang
hier.
Maar grootje dan.
Waar is ze toch?
Zal hij roepen? Och, ze zal hem niet horen.
Het zolderraam rammelt. De wind maakt zo'n vreselijk
lawaai.
Grootje, snikt hij. Grootje kom nou. Ik ben zo bang.
Ik ben zo alleen. Zo helemaal alleen. En ik ben zo koud.
En ik heb zo'n honger. Dan huilt hij weer.
Hij slaat zijn handen voor zijn ogen.
„Grootje.” Maar . . . wat is dat? Wat voelt hij nu?
Worden zijn voeten nat?
Is het water al hier?
Op de veilige zolder?
Kees springt op. Dodelijk verschrikt kijkt hij rond.
O, vreselijk! Het water is al op de zolder.
O! De hele grond is nat.
Kees springt naar het raam. Is het bij het raampje nog
droog! Is daar nog een droge plek?
Nee. Ook daar sijpelt het water reeds door de vloer.
Dan rukt Kees het raampje open. Hij wringt zich er
door. Gauw. Gauw. Voor het water hem pakken kan.
Voor het te laat is.
Even zit hij stil te kijken in de dakgoot. Wat een vreem-
de wereld is dit. Overal is water. Niets anders dan water.
Wat zijn de golven hoog. Die golven hebben witte kuiven.

Dan huivert Kees. De regen klettert op zijn hansopje. Hij bibbert. Hij rilt van de kou. Zijn handen vouwt hij samen. Hij sluit zijn ogen.

„Jezus,” snikt Kees.

„Here Jezus. Help me toch. Ik ben zo bang. Ik ben . . . zo . . . alleen.”

Dan . . . een erge schok. Het huisje trilt. Kees plonst in het water. Hij geeft een gil. Hij roept: „Help! Help! Ik verdrink. Lieve Here Jezus, help me.”

13

Arme Kees

In het bed naast Henk ligt een jongen. Nieuwsgierig kijken Henk en Frits.

Frits trekt zijn wenkbrauwen hoog op. Dat betekent: „Wat heeft hij? Wie is het?”

Henk haalt zijn schouders op. De vreemde jongen heeft zwart haar en bruine ogen.

Zuster Joke gaat bij hem staan. Ze voelt zijn pols en knikt tevreden.

„Wil je nog wat water, Kees?” vraagt ze vriendelijk.

Ja. Dat wil Kees graag. Hij krijgt ook een glas met sinaasappelsap. Gulzig drinkt hij het op. Dan ligt hij weer stil voor zich uit te kijken. Zijn lip trilt. Langzaam druipt er een traan over zijn wang.

Henk kijkt niet meer. Hij heeft medelijden met die huilende jongen. Zou hij veel pijn hebben?

Zou hij erg ziek zijn?

Zal ik hem een zuurtje geven? denkt Henk.

Hij zoekt in zijn nachtkastje en grabbelt in een doosje.

Ja, die gele maar. Dat is een grote. De allergrootste.

„Hier,” zegt Henk. En hij steekt zijn hand uit.

Maar het vreemde jongetje hoort het zeker niet. Het kijkt niet eens op.



„Hier,” zegt Henk.

De deur gaat open. Moeder komt de zaal binnen.
Ze praat met zuster Joke. Ernstig kijken ze naar het bed van Kees.

Dan gaat moeder bij Henk zitten. Ze heeft twee sinaas-appels bij zich.

Frits ligt teleurgesteld te kijken. Komt zijn moeder niet?
Henks moeder ziet de ogen van Frits.

Dan gaat ze gauw tussen de beide bedjes in zitten.

„Zo, nu heb jij ook bezoek, Frits. Alsjeblieft, deze sinaasappel is voor jou!”

Frits krijgt een kleur.

„Dank u wel, mevrouw,” zegt hij verheugd.

Henk vertelt van de nieuwe jongen.

Moeder kijkt naar het bed van Kees.

„Een watersnoodpatiënt,” zegt ze verdrietig.

Henk en Frits knikken.

De zusters hebben al verteld, dat er een ramp geweest is. Dat de dijken doorgebroken zijn. Dat er zoveel mensen

en dieren zijn verdronken. Dat er rouw heerst in het land.

Moeder vertelt: „Wij hebben ook een watersnood-patiënt thuis Henk. Als jij morgen komt, zul je hem wel ontmoeten.”

„Is het een leuk jongetje?” vraagt Henk nieuwsgierig. Moeder moet even lachen.

„Het is geen jongen.”

„O. Een meisje dan?” Henk kijkt al teleurgesteld.

„Geen jongetje. En geen meisje. Oom Wijnand heeft gisteren een oude man bij ons gebracht. We noemen hem . . . Opa Beun.

Iedereen noemt hem zo in het kleine dorpje waar hij woonde.”

Moeder wacht even.

„Een oude stakker is het. Hij heeft alles verloren. Zijn huisje staat onder water. En zijn geit is verdronken. En zijn hondje.”

„Hoe wist oom Wijnand . . . ?” vraagt Henk verwonderd.

„Oom helpt met evacueren.”

„Wat is dat?” vragen Henk en Frits tegelijk.

„Evacueren,” zegt moeder, „dat wil zeggen, dat de mensen uit hun huizen weggevoerd worden. Omdat het niet meer veilig is er in te wonen. Door het water kunnen de huizen instorten. En daarom worden die mensen een poosje bij anderen ondergebracht.”

Henk en Frits kijken naar Kees. Vol medelijden. Zou zijn huis ook ingestort zijn?

„Moet hij ook ge . . . ?”

Henk kan het vreemde woord niet uitspreken.

„Geëvacueerd,” helpt moeder.

„Ik weet het niet. Ik weet niet hoe ziek hij is.”

Ze zwijgen een poosje. Frits denkt er aan, dat Henk morgen weggaat. Dat vindt hij fijn voor Henk. Maar zelf blijft hij zo alleen achter.

Henk is zijn vriendje geworden. Moeder kijkt Frits eens aan. „Wanneer mag jij naar huis, Frits?” vraagt ze vriendelijk.

„Ik weet het niet, mevrouw.”

Frits friemelt wat aan het laken.

„Mijn been doet nog vaak pijn,” zegt hij zacht.

„Wie weet hoe gauw je weer naar huis mag,” zegt moeder opgewekt. „En dan mag je ook bij Henk komen spelen, hoor. Net zo vaak als je wilt.”

Dat vindt Frits fijn. Henk heeft een grote tuin. Met bomen. En een grasperk. Bij hem thuis is maar een heel klein tuintje. En hij heeft vier zusjes. Als die er spelen, is het tuintje helemaal vol.

Dan staat moeder op.

„Gaat u nu al?” vraagt Henk.

„De bel is nog niet eens gegaan.”

Verwijtend ziet hij moeder aan.

„Dat weet ik,” zegt moeder glimlachend. „Maar ik ga nu toch naar huis. Anders is onze logé zo lang alleen. En dat is niet goed voor hem.”

Henk krijgt een kus . . . „Tot morgen, hoor.”

Morgen! Ja, morgen! Naar huis. Heerlijk. Weer naar huis.

„Mag het verband er al af?” vraagt Henk.

„Ik zal het aan de zuster vragen,” belooft moeder.

Frits krijgt een aai over zijn blonde krullen. Moeder kijkt ook naar Kees. Ze knikt Kees vriendelijk toe. Kees kijkt dof voor zich uit.

14

Weer thuis

Henk is weer thuis. Oom Wijnand heeft hem gehaald met de auto. Zuster Anneke en zuster Joke hebben hem nagewuifd tot de hoek van de laan.

Nu zit hij in de kamer. Zijn ogen kijken blij rond. Ook verbaasd. Want wat is de kamer klein geworden. Hing de lamp altijd zo laag? 't Is net of alles veranderd is. Zelfs Siepje, de poes, lijkt gekrompen.

„Siepje, Siepje,” vleit Henk, „kom eens bij het baasje! Het baasje is weer thuis, hoor. Kom eens op mijn schoot.”

Maar poes ligt zo heerlijk in haar mand achter de haard. Die haard brandt hard. Poes houdt veel van warmte. Ze knipoogt eens tegen het vuur. Alsof ze zeggen wil: „Ik blijf hier hoor. Bij jou. Jij bent zo fijn warm. Zo heerlijk warm. Roep maar, baasje. Ik kom toch niet.” Moeder ziet Henk kijken. Moeder is zo dankbaar, dat haar jongen weer thuis is. Dat ze haar kind weer bij zich terug heeft. Er is een groot litteken op Henks voorhoofd. Maar de dokter heeft gezegd, dat het helemaal zal verdwijnen.

Oom Wijnand zit in een grote stoel. Hij rust een poosje uit. Op het speelgoedkastje van Henk heeft hij een pakje neergelegd. Er zit een bruin papier om. Henk heeft het nog niet gezien. Oom Wijnand kijkt even Henk aan. Maar Henk ziet het niet.

Dan schenkt moeder thee. Op een glazen schaal ligt een grote taart. Appeltaart.

Moeder heeft die zelf gebakken.

Ze krijgen ieder een groot stuk.

Mm, lekker hoor. Heel erg lekker.

Dan dwalen Henks blikken weer door de kamer.

Plotseling bemerkt hij het bruine pakje.

Nieuwsgierig loopt hij naar zijn kastje toe.

Dan draait hij zich om en kijkt verlegen. Naar moeder en naar oom.

Oom knikt en zegt vrolijk: „Ja, hoor! Dat is voor jou. Ik ben ook dankbaar, dat je weer thuis bent.”

O! In het pakje zit een auto. Een rode auto!

Er is ook een sleuteltje bij. Om hem op te winden. Henk ligt al op zijn knieën. Rut, daar rijdt de auto. Over de grond. Langs de haard. Hij maakt een bocht. En komt achter de haard.

Siep, springt verschrikt uit haar mandje. Ze stuift naar de theekast. En kruipt diep weg.

Henk lacht om die malle poes.

„Zou je oom niet eens bedanken?“ klinkt Moeders stem.

Oom krijgt een hand. „Dank u wel, oom. Dank u wel.“

„Speel er maar fijn mee,“ zegt oom en staat op. Hij moet nog meer mensen gaan helpen.

Henk wuift de auto na. Weg is oom.

„En ik heb ook wat voor jou,“ zegt moeder.

Ze wijst naar de tafel. Alweer een pakje.

Henk krijgt een kleur. Vlug het touwtje er af.

O! Kleurpotloden. Gauw tellen. Twaalf.

Twaalf van die grote dikke potloden!

Moeder krijgt een zoen.

„Ze zijn ook van vader, hoor. Als vader straks thuis komt, moet je hem gauw bedanken.“ Henk knikt blij.

Natuurlijk. Vader krijgt straks ook een zoen.

15

Opa Beun

Dan gaat de kamerdeur open. Een oude man stapt binnen. Hij heeft een zwart petje op en een zwart pak aan.

„Dit is nu Henk, opa Beun,“ zegt moeder.

„Henk, geef eens een hand.“

Henk stapt op de oude man toe.

De bruine ogen zien hem vriendelijk aan.

„Ben jij nu het jongetje dat een auto-ongeluk heeft gehad?“

Henk knikt. „Ja mijnheer.“

„Dat ongeluk is goed afgelopen, jong,“ zegt de oude

man. „God heeft je trouw bewaard, Ja, ja. Gods goedheid is zeer groot.”

Opa Beun glimlacht. Een beetje droevig.

„Gods goedheid is zeer groot. Dat zeg ik. En ik ben toch zo veel kwijt geraakt. Mijn huisje staat onder water. Zal ik mijn meubeltjes ooit weer zien? Mieke, de geit is dood. En Pluto, de hond. Mijn brave beste hond is ook verdronken. En . . . mijn Bijbel. Mijn oude trouwe Bijbel. Die zal ik wel nooit weer terug vinden.”

Opa Beun zucht even. Er glinstert iets in zijn oog.

Henk ziet het. Huilt de oude man?

Zijn hand strijkt over het tafelkleed. En zijn stem trilt een beetje.

„Maar . . . mijn God ben ik niet kwijt. Die blijft voor mij zorgen. Die zal mij ook nu wel verder helpen. Hij is een hulp in benauwdheden. Daarom zullen wij niet vrezén. Want de Here der heirscharen is met ons. Hij is ons een toevlucht en een sterkte.”

Dan knikt hij moeder toe.

„God heeft mij al geholpen. U bent zo goed voor me. Zo goed.”

Moeder kucht even. Dan schenkt ze maar gauw een kopje thee in. En Opa Beun krijgt ook een groot stuk van de appeltaart. Maar Henk moet een poosje naar bed. Hij sribbelt niet tegen. Want hij is toch heus wel een beetje moe. En hij wil graag weer in zijn eigen kamertje slapen. In zijn eigen bed. Met de paddenstoelenplaat aan de muur. En de leuke eekhoorn.

16 Oom weet waar Kees heen kan gaan

Het is donker. Een fijne regen striemt in oom Wijnands gezicht. Zijn ogen staan zorgelijk. De wind wakkert weer aan. Hij kan haast niet verder rijden. Even is hij de

auto uitgestapt. Er sijpelt water over de weg. Het geluid van klotsende golven klinkt zo dichtbij.

In de auto kreunt iemand. Dan stapt oom weer in. De wagen rijdt langzaam verder. Hij schokt door kuilen. Hij botst tegen een kapotte stoel. Hij schuurt vlak langs het dak een ingestort huis.

Nog langzamer gaat de auto. Ik móet naar het ziekenhuis, mompelt oom. Er zijn twee zieken in de auto. Ik móet.

De golven hebben weer witte kuiven. Ergens loeit een koe. Klagelijk. Als in doodsangst.

Oom Wijnand huivert. Hij bidt met open ogen.

„Laat ik veilig in het ziekenhuis mogen komen, Here.”

Een zoeklicht danst over de weg. O, gelukkig. Daar is een gedeelte droog. Nu kan de auto sneller rijden . . .

„Er is hier haast geen plaats meer,” zegt zuster Anneke. Ze kijkt de zaal rond. En ziet naar het bed van Frits. Dan naar het bed van Kees.

„Als die twee . . .” zegt ze aarzelend.

„Die zijn niet gevaarlijk ziek.”

De lange dokter komt binnen. Zuster Anneke praat en vraagt wat.

Oom Wijnand vertelt.

De dokter knikt.

„Ja. Die twee jongens mogen wel naar huis. Maar Frits moet toch nog drie weken op bed liggen. Zegt u dat vooral tegen de ouders, zuster. En hij moet met een ziekenauto naar huis gebracht worden.

En Kees. Kees mag ook naar huis. Hij was wel wat koortsig. Maar met een paar dagen rust is hij weer in orde. 't Is een sterke jongen. Goed gezond.”

De dokter heeft het druk. Hij gaat weg met grote stappen.

Zuster Anneke kijkt oom Wijnand aan. Ze wijst naar het bed van Kees.

Kees mag naar huis. Naar welk huis? Hij heeft toch geen huis meer.

„Hoe moet het nu met hem, mijnheer?“ vraagt ze.

Oom Wijnand denkt. Mijn huis is vol.

Het huis van Ansjé's vader is ook helemaal bezet.

„Ik weet wat,“ zegt hij plotseling.

„Ik weet wat. Pak de jongen maar goed in, zuster. Dan neem ik hem mee in de auto. Dit bed móet vrijkomen voor die andere zieke knaap.“

17

Wie komt daar binnen?

Nu is het avond. De lamp brandt. De rode fluwelen gordijnen zijn dicht. Vader leest de krant. Zo nu en dan heft hij zijn hoofd op. Hij luistert bezorgd naar de wind. Het waait weer erg hard.

Opa Beun rookt stil een pijpje. Vader heeft twee pijpen voor hem gekocht. En een grote zak met tabak. Vader heeft ook een doosje sigaren gekocht.

„Voor de Zondag,“ zei opa dankbaar.

Moeder zit te naaien. Zo nu en dan kijkt ze even naar Henk. Die zit op zijn oude plaatsje. Bij de haard. Hij denkt. Hij heeft zo veel te denken.

Aan Frits. Die was zo verdrietig, dat hij nog blijven moest. Frits wilde ook zo graag naar huis.

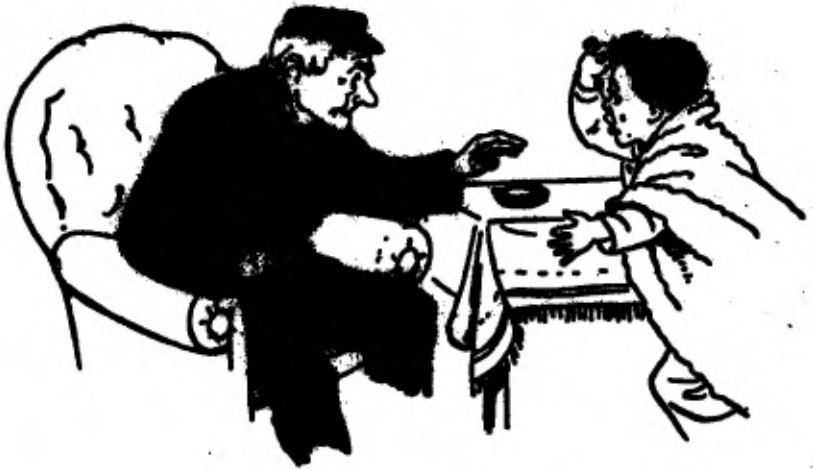
Aan Kees. Die wilde vanmorgen niet eens het leuke spelletje meespelen. Hij is zeker erg ziek, peinst Henk. En erg verdrietig.

Leuk, dat ik vanmorgen gewonnen heb. 't Was ook gemakkelijk. Reuze gemakkelijk.

Een stad met een A. Nou, dat is natuurlijk Amsterdam. In Amsterdam wonen opa en oma.

Een boom met een B. Natuurlijk een berk.

In de voortuin staat er één. Een heel grote.



„Opa Beun,” huilt hij.

Ring, ring, ringeling, gaat de bel.
Vader staat op. Henk luistert. De voordeur gaat open.
Er klinken stemmen in de gang.
„Dat is oom Wijnand,” roept moeder.
„Is hij niet naar huis gegaan?”
„Oom Wijnand,” zegt Henk blij.
De kamerdeur gaat open. Henks ogen worden groot.
Wie komt daar binnen? Wie strompelt de kamer in
vóór oom en vader uit? Met een deken om zich heen?
Een jongen. Wat moet die vreemde jongen hier?
Maar . . . dat is geen vreemde jongen.
Dat is Kees!
„Kees,” roept Henk. „Kees!” Moeder kijkt ook met
grote ogen.
„Kees?” vraagt ze verwonderd. „Is dat Kees niet uit
het ziekenhuis?”
„Kees,” klinkt plotseling opa's stem.
„Kees de Boer!” Opa's stem klinkt schor.
En Kees? Kees vliegt naar opa Beun toe. Hij rolt haast

over zijn deken. Hij kijkt niet naar Henk. Hij ziet moeder niet.

„Opa Beun,” huilt hij. „Opa Beun. Waar is Grootje toch? Ik kan haar nergens vinden.”

De grote mensen kijken verbaasd. Kent Opa Kees? Hoe kan dat? Woonden ze misschien in hetzelfde dorp? Het is even heel stil in de kamer. Kees zit op Opa's knie. De oude man streelt hem maar telkens over het zwarte haar.

„Stil maar, jongen,” zegt hij beverig. „Stil maar, kind.” Oom Wijnand vraagt zacht, of hij Kees hier mag laten. Zijn eigen huis is al vol met geëvacueerden. En hij moet dadelijk weer weg met de auto. Weer gaan helpen.

Moeder knikt. Vader laat oom uit. Ze praten nog een poosje samen in de gang. Dan komt vader weer binnen. Vol medelijden kijkt hij Kees aan.

Want de grootmoeder van Kees, het dappere oude grootmoedertje, is verdronken.

18

Wat grootje zong

„Ja,” zegt opa Beun, „ik ken Kees de Boer heel goed. Hij woonde in het huisje dicht bij mij. We waren bijna burens, hè jong?”

Kees knikt. Hij huilt niet meer. Hij is zo blij dat Opa Beun hier is, zo blij. Nu is hij niet zo alleen bij al die vreemde mensen. En opa Beun weet misschien wel, misschien...

„Zag u grootje niet?” vraagt hij. . . . „Toen de dijk . . . , toen het . . . water . . .”

Opa kijkt droevig. Vader en moeder ook.

Henk staat stil bij de tafel.

„Ik was helemaal alleen op die zolder,” klaagde Kees. „Grootje was er niet. Toen kwam het water. En in de dakgoot . . .”

Hij rilt. „Ik viel in het water . . .”

Henk durft Kees niet aankijken. Het wordt zo warm achter zijn ogen. Hij heeft zo'n vreselijk groot medelijden met Kees.

„Ja,” zegt vader. „En toen heeft een boer je gevonden. Die zag jou drijven. Je was bewusteloos. De boer zat in een boot. Hij heeft je gered. Andere mensen hebben je naar het ziekenhuis gebracht.”

„Daar weet ik niets van”, zegt Kees verwonderd, „van die boer.”

„Dat kan ook niet.

Je was niet meer bij kennis. Door de kou was je bewustzijn kwijt,” zegt vader zacht.

Kees rilt weer. Ja, koud was het. Vreselijk koud.

„Waarom was grootje dan toch niet op zolder?” vraagt hij weer.

Zijn donkere ogen kijken smekend opa Beun aan. Weet opa het ook niet?

Opa Beun trekt hard aan zijn pijpje.

Moeder buigt diep haar hoofd.

Vader kucht.

Eindelijk zegt vader langzaam:

„Misschien kon je grootmoeder niet meer op de zolder komen, Kees. Misschien stond het water toen al op de trap. Misschien kon ze de voordeur nog uit. Maar . . .”

Weer is het stil. Vader zwijgt. Moeder neemt haar zakdoek. En veegt eens langs haar ogen.

Henk kijkt van het ene droeve gezicht naar het andere.

Hij wordt er zo verdrietig van.

Dan spreekt opa Beun.

„Waar grootje is, weet ik niet Kees. Misschien is ze gered. Maar het kan ook zijn, dat God haar tot zich genomen heeft.”

Opa kijkt vragend vader aan.

Vader knikt stil. De oude man staart droevig voor zich.

Kees buigt zijn hoofd. Hij snikt.

„Daar moet je niet om huilen, jongen,” troost de oude man na een poosje. „Dan is grootje in de hemel. Dan is ze bij Jezus. Ze zong daar zo graag van. Weet je 't nog wel? Hoe vaak heeft ze niet gezongen: „Dit is mijn vreugde, altoos te zijn bij mijn Heiland. Jezus is mijn.” Nu heeft ze geen verdriet meer. Nu is ze bij Jezus. En jij bent gered. Ik ook. Ik, een oude man. Jij een kind. Zo heeft God het gewild. Waarom? Dat weten we niet. Gods wegen zijn ondoorgroendelijk.”

„Het is wel een zeer ernstige roepstem geweest,” zegt vader eindelijk.

„Dat we altijd bereid moeten zijn om te sterven. Want er is maar één schrede tussen ons en de dood. Maar één schrede.”

„Dat heeft Henk ook ondervonden,” zegt moeder na een poosje.

Haar stem beeft een beetje.

„Hij heeft niet aan een ongeluk gedacht. Het had ook anders kunnen aflopen. Heel anders.”

Henk buigt zijn hoofd. Zijn lip trilt. Hij knijpt zijn handen samen. Hij wil niet huilen. Hij mag niet huilen. Want hij is blij, o zo blij, dat hij leeft. En weer thuis is. Vader zegt zacht: „Dan had de Here Jezus, de grote Kindervriend, jou misschien thuis gehaald, Henk. Maar het is je tijd nog niet geweest. Wij zijn zeer dankbaar, dat Hij je gespaard heeft.”

19

Een broertje

Wat later zegt moeder: „En nu krijgen jullie eerst een kopje chocola.”

Moeder staat op. Kees vindt de chocola wel lekker. En de taart ook. Henk laat hem zijn speelgoed zien.

Maar moeder zegt dat Kees nu naar bed moet.

Hij mag slapen op Henks kamertje.
Vader klopt Kees eens op de schouder.
„Welterusten, jongen,” zegt hij hartelijk.
Opa Beun geeft hem een hand.
„Slaap lekker, jong. Hier ben je veilig. Niet meer be-
droefd zijn, hoor! God bewaart je.”
Nee, Kees is niet meer zo verdrietig. En ook niet meer
bang. Zijn bruine ogen zien vol vertrouwen opa Beun
en vader aan.

Als moeder weer beneden is, vraagt Henk plotseling:
„Mag Kees hier altijd blijven, moeder?”
„Waarom vraag je dat?”
„Ik . . .” hakkelt Henk, „Kees . . . heeft geen huis meer
en . . . En dan . . . heb ik ook een broertje. Ik ben . . .
altijd . . . zo . . . alleen.”
Henk slaat zijn ogen neer.
Vader kijkt op van de krant.
Opa stopt opnieuw zijn pijpje.
„Wil je graag dat Kees je broertje wordt?” vraagt moe-
der langzaam.
„Dat hij altijd bij je blijft. Altijd?”
„Kan dat?”
Henk kijkt moeder met ogen groot van verwachting
aan. Vader legt de krant neer.
„Over zo iets belangrijks kunnen we natuurlijk niet da-
delijk beslissen,” zegt vader rustig.
„Daar moeten moeder en ik eerst over praten. We weten
ook niet of Kees familie heeft, waar hij misschien graag
wil zijn.”
„Nee,” zegt opa Beun. „Hij had alleen nog maar zijn
grootmoeder. Zijn ouders zijn jong gestorven. En zijn
grootvader is al jaren dood. Van andere familieleden
heb ik nooit gehoord.”
Moeder zegt: „Als Kees hier zal blijven en je broertje
wordt, moet je ook alles met hem delen, kind. Kees

heeft geen kleren. Ik heb niet zoveel geld, dat ik alles nieuw kan kopen. Dus moet hij al direct één van jouw beide jassen hebben."

„Welke?" vraagt Henk gauw. De blauwe of de bruine? denkt hij. Liever de bruine. De blauwe heeft zulke mooie koperen knopen. Maar die bruine heeft van die diepe zakken.

„De bruine," vindt Moeder. „Kees is kleiner dan jij. Die zal hem beter passen."

„Kees is jonger dan jij, Henk," zegt vader. „Dus moet jij ook op hem passen. En goed voor hem zorgen. Als jongens hem kwaad willen doen, moet jij hem beschermen. Dat moet."

Ja dat moet. Henk knikt hevig. Natuurlijk, dat moet. Hij zal die jongens! Henk balt zijn vuisten. Zijn gezicht wordt rood. Hij zal vechten hoor, als ze Kees kwaad willen doen. Hij zal wel zorgen dat ze Kees niet eens raken. Hij is niet bang. Voor geen tien jongens. Voor geen twintig.

Opa Beun knikt.

„Ja, dat moet. Kees is kleiner dan jij. De grootste moet zorgen voor de kleinste."

„En," zegt moeder, „je speelgoed, al je speelgoed, is dan ook van Kees. Hij mag dan spelen, precies met wat hij wil. Want hij is dan je broertje. En alles wat van jou is, is ook van hem."

Moeder kijkt Henk eens aan.

Henk kijkt naar zijn speelgoedkastje.

Wat heeft hij veel. Keurig staat alles naast elkaar. Eerst een stapel boekjes. Dan twee dozen met stuiters. Een schetsboek. De nieuwe doos met kleurpotloden. Een tekendoos. De rode auto van oom. De blauwe van opa. De drie brandweerauto's. Een vrachtauto.

Netjes staan al die auto's op een rijtje. De ballen liggen in een doos. De mecano heeft een apart plaatsje.

Daar is Henk heel zuinig op.



Henk drukt het poesje even stijf tegen zich aan

Moeder weet wel dat Henk veel van zijn speelgoed houdt. Dat hij er trots op is. En o, zo zuinig. Alleen Han mag maar met de mecano helpen.

De andere vriendjes niet. Moeder vindt dat niet goed.

Maar als ze er iets van zegt, wordt Henk altijd boos. Dan zegt moeder dat dit verkeerd van hem is. Dat hij moet leren zich te schikken. En altijd moet delen. En niet zo gauw boos mag worden. Dat mag niet. Dat is zonde. Daarmee bedroef je de Here, zegt moeder dan verdrietig. „En altijd moet je er om bidden of

God je helpen wil. Niet alleen aan je zelf te denken,” waarschuwt moeder telkens ernstig.

Henk zit stil te kijken. Siepje, de poes, is op zijn schoot gesprongen. Zij strijkt haar kopje langs Henks arm. „Miauw, miauw. Ik ben er weer, baasje.”

Kees, denkt Henk. Kees heeft helemaal geen speelgoed meer. En Kees heeft ook geen vader. En geen moeder. Ik heb een vader. En een moeder. Ook een opa. En een oma. En nog oom Wijnand.

Kees heeft misschien niemand meer. En ik heb Siepje ook nog. Henk drukt het poesje even stijf tegen zich aan. Maar . . . Kees . . . heeft . . . niets. Zelfs geen poesje.

„Nou?” vraagt moeder.

„Kees mag met alles spelen, moeder.”

Henk kijkt moeder vast aan.

Opa Beun knikt hem eens toe.

„Dat vind ik flink van je.”

Vader zegt: „Zo is het goed. Of Kees hier altijd blijft,

weten we nog niet. Dat hangt van zo veel dingen af. Maar in ieder geval blijft hij voorlopig bij ons.”
„Moet ik dan weg?” vraagt opa Beun.
Kijken zijn oude ogen nu een klein beetje bang?
„Geen sprake van,” zegt vader vlug.
„U blijft hier net zo lang als u wilt,” zegt moeder gauw.
„Tot uw huisje weer helemaal droog is. U bent hier hartelijk welkom, hoor.” Daar is opa Beun blij om.

20 Een echt broertje wil Henk zijn

Nu ligt Henk in bed. De gordijnen zijn nog niet dicht getrokken. Dat vindt hij prettig. Want vaak ziet hij dan de maan. Vanavond schijnt de maan zo nu en dan even. De lucht is nog altijd bedekt met zware wolken. En het regent ook weer.

Moeder dekt hem toe.

„Heerlijk hè kind, dat je weer in je eigen bedje ligt?”
Nou. Henk knikt. 't Is fijn om thuis te zijn.

Hij kijkt eens naar het tafeltje. Daar staat de doos met kleurpotloden. De rode auto van oom. En daar ligt ook een knoop. Een grote witte knoop! De knoop van Ansje.

„Is Frits nu ook thuis?”

„Frits ook,” knikt moeder.

„En Kees ligt hier. In jouw kamertje.”

Moeder kijkt eens naar Kees. Gelukkig. Hij slaapt rustig. Dan stopt moeder Henk nog eens goed in.

„Niet vergeten de Here te danken, hoor,” fluistert ze.

„En dan nu gauw gaan slapen,” zegt moeder.

„En bidden, dat je nooit boos wordt op Kees. Ook niet als hij met je mooiste speelgoed wil spelen.”

Henk krijgt een kleur. Verlegen knikt hij: „Ja moeder.”

„Je moet een écht broertje voor hem zijn.”

Ja, dat wil Henk graag. Daar zal hij erg zijn best voor

doen. Niet meer altijd eerst denken aan wat hijzelf leuk vindt. Alles met Kees delen. Want dat moet.

Henk krijgt een nachtzoen. Moeder doet het licht uit. Voorzichtig sluit ze de deur. Henk vouwt zijn handen. Eerbiedig dankt hij de Here voor Zijn goedheid. Ook dankt hij de Here, dat hij nu een broertje heeft gekregen. „Help me Here, dat ik niet altijd eerst aan mezelf denk, amen.”

Een broertje, soest hij. Een echt broertje. Nu ben ik niet meer alleen. Ik zal nooit boos op hem zijn. Ik zal alles met hem delen.

Morgen krijgt hij dat prentenboek van de oude tovenaer. Dat grote. En ook een bal. Die blauwe of die grijze? Die grijze maar. Die stuit hoger. En ook een auto. En we gaan morgen met de mecano spelen. Dat zal Kees fijn vinden.

Als vader later eens komt zien, om het hoekje van de deur, slapen de jongens vast. Vader kijkt naar de beide jongenshoofden. Het ene is blond. Het andere zwart. Dan loopt vader weer op zijn tenen de trap af. Stil gaat hij voor het orgel zitten. Zijn vingers glijden over de toetsen. „Zingt u mee, opa Beun? Het welbekende lied van de ruwe stormen?”

De oude man legt zijn pijpje in de asbak. Vlug zet hij zijn petje af. En legt het op zijn knie. Dan speelt vader. Moeder en opa zingen! Moeders zachte stem. En de bevende stem van de oude man.

*Ruwe stormen mogen woeden,
Alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God, zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.
Moet ik lang zijn hulp verbeiden,
Zijne liefde blijft mij leiden:
Door een nacht, hoe zwart, hoe dicht,
Voert Hij mij in 't eeuwig licht.*